

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-127/17-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Horní Dvořiště
Sídlo	Český Heršlák 52, 382 93 Horní Dvořiště
E-mail právnické osoby	skola@zscskyherslak.cz
IČ	70659206
Identifikátor	600059430
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Leona Vejsová
Zřizovatel	Obec Horní Dvořiště
Místo/místa inspekční činnosti	Český Heršlák 52, 382 93 Horní Dvořiště
Termín inspekční činnosti	27. 3. 2017 – 29. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy.

Získávání informací o vzdělávání dětí a žáků v oblasti společného vzdělávání a efektivity primárně preventivních aktivit škol s cílem minimalizace rizik spojených s výskytem rizikového chování. Získávání informací o participaci žáků na fungování a rozvoji školy.

Charakteristika

Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Horní Dvořiště (dále „škola“) je příspěvkovou organizací zřízenou Obcí Horní Dvořiště. Škola je málotřídní, vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny a školní jídelny-výdejny. Ve školním roce 2015/2016 je výuka v ZŠ organizována ve dvou třídách se spojeným 1. a 2. ročníkem a 3., 4. a 5. ročníkem. Ke dni inspekce bylo v ZŠ celkem 20 žáků (kapacita 50 žáků), v MŠ je jedna třída, ve které je přihlášeno 17 dětí (kapacita 25 dětí), z toho 1 dítě mladší tří let, a jedno dítě z jazykově odlišného prostředí. Oddělení školní družiny navštěvuje 19 účastníků (kapacita 25 účastníků). Škola je umístěna v osadě Český Heršlák, děti a žáci jsou většinou místní. Jelikož škola nespĺňuje zákonem stanovený nejnížší počet žáků, udělil jí zřizovatel výjimku z počtu a doplácí výdaje nutné k zajištění činnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola postupně naplňuje některé své záměry, nemá ale zpracovanou koncepci rozvoje, která by umožnila sdílení záměrů a dopomohla k realizaci vytyčených cílů, jako je např. revitalizace zahrady, zřízení webových stránek, personální posily (podpora škol formou projektů – tzv. šablony pro MŠ, ZŠ), obnova stolního nádobí atd. Pedagogický sbor v rámci každodenních diskuzních kruhů hovoří s žáky o plánování a realizaci akcí, přijímá návrhy týkající se chodu školy, hovoří o potřebách školy a problémech jedinců i tříd. Tento interní mechanismus je zapotřebí rozšířit i mimo školu a zajistit participaci dalších důležitých partnerů, zejména zřizovatele, rodičů a veřejnosti.

K termínu inspekční činnosti zajišťovaly vzdělávání 3 pedagogické pracovnice, z nichž jedna nespĺňuje požadovanou odbornou kvalifikaci podle legislativy. Rovněž učitelka MŠ si studium, které zahájila ve školním roce 2014/2015, kvalifikaci teprve doplňuje. Hospitované hodiny u obou učitelek byly dobře organizačně i pedagogicky vedené. Škola v tomto ohledu činí potřebné kroky, mimo jiné opakovaně zadává prostřednictvím úřadu práce poptávku na kvalifikovaného pedagoga pro 1. stupeň ZŠ. Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon své funkce, v rámci možností vytváří podmínky pro další vzdělávání, efektivně se snaží využívat finanční a materiální zdroje. Nekvalifikovanou vyučující metodicky vede, provádí u ní pravidelné hospitace. Obě pedagogické pracovnice realizují školní vzdělávací program a výrazně podporují inkluzi ve vzdělávacím procesu. Škola vzdělává dle kvalifikovaného odhadu ředitelky více jak polovinu dětí a žáků se sociálním a jiným znevýhodněním, proto správně volí jako prioritu právě úspěšnost při jejich zařazování do běžného proudu vzdělávání. Chod MŠ zajišťuje učitelka s přenesenými kompetencemi. Kontakt s ředitelkou školy a vzájemná informovanost jsou dobře zajištěny. V dokumentaci školy bylo zjištěno několik nedostatků, které však neměly dopad na kvalitu vzdělávání. Škola je odstranila ještě v průběhu inspekční činnosti.

Školní budova je udržovaná, materiální zázemí je průběžně modernizováno a doplňováno. Třídí ZŠ jsou funkčně zařizeny, žákovský nábytek byl obměněn v souladu s hygienickými požadavky. Žáci mají k dispozici učebnu výpočetní techniky s výukovými programy a připojením na internet. Vybavení učebnicemi a pomůckami je na standardní úrovni. Jejich obnova je postupná, umožňuje činnostní a názorné učení. Pro výuku tělesné výchovy má škola v současnosti odpovídající prostory. Z hlediska rozlohy jsou prostorové podmínky MŠ velmi dobré (samostatná ložnice, jídelna), jejich uspořádání však neumožňuje plynulost v organizaci denních činností. Vybavení didaktickými pomůckami a hračkami je průběžně sledováno a doplňováno. Výtvarné dekorace na stěnách plní estetickou funkci, ale mají

i didaktický charakter. Zahrada, která navazuje na budovu školy je dostatečně velká, ale dlouhodobě neplní svoji funkci, chybí zde herní prvky a další vybavení.

Škola smluvně zajistila přípravu jídel pro školní stravování v jídelně obecního úřadu v Českém Heršláku. Škola jídla pouze vydává a pro žáky ZŠ připravuje navíc dopolední svačiny dle zásad zdravé výživy. Škola je zapojena do dvou projektů Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol. Dietní stravování neposkytuje, strávníci nemají žádná dietní omezení ani na alergeny v potravinách.

Škola zajišťuje svoji činnost hospodařením s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, od zřizovatele na provoz a na zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy, z úplaty za předškolní a zájmové vzdělávání od zákonných zástupců. Finanční podmínky školy umožňují škole realizovat školní vzdělávací program.

Škola má ve svých dokumentech zapracovaná bezpečnostní rizika a současně poskytuje dětem a žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti při vzdělávání a při činnostech s ním souvisejících. Škola se snaží vytvářet dětem a žákům bezpečné prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zvolené vzdělávací strategie v ZŠ podporovaly činnostní pojetí vyučování, tj. aktivní učení žáků. V průběhu výuky byly zohledňovány odlišné vzdělávací potřeby slabších žáků, učitelky se jim věnovaly individuálně a citlivě. Žáci s potřebou podpůrných opatření měli vytvořený přehledný a funkční plán podpory, popř. individuální vzdělávací plán. Učitelky vhodně aplikovaly podpůrné prvky a velmi dobře v tomto směru pracovaly s třídním kolektivem. Dostatečný prostor zde byl pro přemýšlení a samostatné uvažování, pro tvořivost, pro práci s chybou, ale i pro zvládnutí základního učiva právě u žáků, kteří mají výukové problémy. Žáci byli vedeni k práci s textem, k abstraktní představivosti, k logickým myšlenkovým postupům a vzájemným souvislostem. Velmi dobře byl vytvořen prostor pro rozvoj kompetencí k učení, k řešení problémů a kompetencí komunikativních a sociálních. Naopak malá pozornost byla věnována hodnocení, sebereflexi, popř. vzájemnému hodnocení žáků. Nižší nabídka aktivit a úkolů s vyšším stupněm náročnosti byla patrná u žáků s rychlejším tempem nebo větším intelektovým potenciálem. Aktivity realizované ve školní družině navazovaly na vzdělávací činnost ZŠ a přispívaly k podpoře kvality vzdělávání. Sledované spontánní činnosti rozvíjely logické myšlení, žáci si volili rozmanité aktivity dle svého výběru. Vychovatelka, která ve škole působí zároveň jako učitelka ZŠ, zařazovala vhodně do činností aktivity, které doplňovaly a rozšiřovaly probírané učivo. Zájmové vzdělávání podporovalo rozvoj pozitivních vzájemných vztahů.

Hospitované činnosti v MŠ byly tematicky sladěny v jeden celek a prolínaly všemi aktivitami během dne. Vyvážený poměr spontánních i řízených činností založených na prožitku dětí respektoval potřebu volné hry. Přechodové činnosti nebyly plynule a nenásilně postupovány celým dnem, vystávaly rizika neefektivních prostoje, jež jsou důsledkem prostorových a personálních možností MŠ. Vzájemná kooperace dětí probíhala formou sociálního učení během spontánních činností a vedla děti k respektu a efektivní vzájemné komunikaci. Atmosféra ve třídě byla přátelská s důrazem na individualitu dítěte. Výběr pomůcek, her a činností korespondoval s naplánovaným cílem. Vzdělávací aktivity rozšiřovaly poznatky dětí zejména o jarní přírodě a přispěly k elementárnímu chápání vývoje, pohybu a proměn prostředí. Praktické znalosti uplatnily děti při následném objevování experimentování a při pobytu venku. Vzdělávací nabídka obsahovala četné činnosti z oblasti jazyka (vnímání, naslouchání), hudební vyjadřování vedlo k procvičení rytmiky a správného dýchání. Pravidelnou součástí programu byly řízené zdravotně

preventivní pohybové aktivity podporující správné držení těla, orientaci v tělním schématu i pozornost při reakci na pokyn učitelky. Pohybové hry s pravidly vybrané s ohledem na vývojovou úroveň dětí smíšené třídy byly vhodně zařazeny do tematických souvislostí. Přívětivé klima a příkladný projev učitelky byl přirozeným vzorem pro chování a vyjadřování dětí. V průběhu celého dne byl zřejmý respekt k osobnosti dítěte, vedení laskavou motivací s podněty k vlastnímu jednání a četné příležitosti pro rozvoj samostatnosti. MŠ obohacuje vzdělávací nabídku vzájemnými aktivitami se ZŠ v oblasti kultury a prostřednictvím dalších partnerů z oblasti bezpečnosti, zdraví a sportu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ředitelka školy dodržuje zákonné podmínky pro přijímání k předškolnímu a základnímu vzdělávání, při odkladech povinné školní docházky i přestupu dětí a žáků. Škola přijímá a realizuje opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání, zajišťuje podporu a poradenskou pomoc, v dané oblasti spolupracuje s externími partnery (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, pediatři, odbor sociální péče). K prevenci rizikového chování využívá související předměty i další aktivity (preventivní programy, besedy, přednášky), hlavní důraz však klade na každodenní práci s třídním kolektivem a podporu komunikace mezi všemi aktéry vzdělávání. Prostřednictvím těchto i dalších účinných opatření se škole daří předcházet školní neúspěšnosti, omezovat rizikové chování dětí i žáků a vytvářet příznivé podmínky pro bezpečný průběh vzdělávání.

Hodnocení žáků v ZŠ má školním řádem jasně stanovená pravidla. Učitelé zjišťují průběžně výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech běžně užívanými metodami písemného a ústního zkoušení. Škola aktivně získává zpětnou vazbu z rozhovorů s pedagogy z okolních škol, kteří dále vzdělávají žáky na druhém stupni. Spolupráce s dalšími školami probíhá také formou organizace společných akcí a návštěv. Spoluúčast rodičů, zřizovatele, různých spolků a organizací je aktivní, ve velké míře pozitivně ovlivňuje průběh vzdělávání. Škola nemá webové stránky, které by podpořily vedle třídních schůzek, individuálních pohovorů a školou organizovaných akcí informovanost rodičů a celé veřejnosti.

Učitelka MŠ přistupuje k dětem s respektem a vytváří příležitosti k zapojení do kolektivu, poskytuje individuální podporu přichozím nejmladším dětem. Při vstupu dítěte do školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Rodičům je doporučena možnost volby postupného začleňování dítěte do nového prostředí. Dětem z nepodnětného prostředí a dětem z jazykově odlišného prostředí je věnována emocionální i výchovně vzdělávací podpora s cílem zvýšit připravenost dětí na úspěšné zahájení školní docházky. Škola zve ke spolupráci rodiče dětí a nabízí jim možnost účastnit se různých tradičních akcí. Osobnostní pojetí předškolního vzdělávání se odráží v dobré znalosti schopností a projevů jednotlivých dětí. Učitelka zachycuje pokrok ve vzdělání v záznamových arších, které jsou provázány s pedagogickým procesem a konkrétní vzdělávací nabídkou.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola odstranila havarijní stav tělocvičny.
- Došlo k rekonstrukci budovy a modernizaci vnitřního vybavení.
- Ředitelce se doposud nepodařilo zajistit kvalifikovaný pedagogický tým.

- Škola je úspěšná v oblasti společného vzdělávání.

Silné stránky

- Škola uplatňuje respektující přístup, který umožňuje uspokojení potřeb dětí i žáků a rozvíjí jejich sebeúctu. Pozitivní dopad emocionální podpory je viditelný zejména u potencionálně rizikové skupiny dětí a žáků z málo podnětného prostředí.

Slabé stránky

- Prostorové a personální podmínky MŠ neumožňují plynulou organizaci vzdělávání dětí.
- Škola nemá zpracovanou koncepci rozvoje, která by umožnila sdílení záměrů a dopomohla k realizaci vytyčených cílů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit personální posilu pedagogického týmu např. v rámci vypsání projektů pro školu.
- Ve spolupráci s partnery vypracovat koncepci rozvoje školy a seznámit s ní aktéry vzdělávání i veřejnost.
- Zřídit webové stránky školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Základní školy T. G. Masaryka Horní Dvořiště ze dne 2. 9. 2002, čj. 256/2002
2. Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině čj. 256/2002 ze dne 24. 6. 2005 vydaný Obcí Horní Dvořiště pod čj. 1/2005 s účinností od 1. 7. 2005
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích do rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 6. 10. 2008 pod čj. 20128/2008-21 s účinností od 6. 10. 2008
4. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy T. G. M. a MŠ Horní Dvořiště vydané Obcí Horní Dvořiště dne 8. 7. 2008 pod čj. 1/ŠK/2008 účinností od 1. 8. 2008
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2007, aktualizovaný k 1. 9. 2016
6. Školní matrika ZŠ T. G. M. a MŠ Horní Dvořiště
7. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015 a 2015/2016
8. Rozvrhy hodin pro školní rok 2016/2017
9. Minimální preventivní program školy pro školní rok 2016/2017
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2016/2017
11. Zápisy z pedagogických rad za období 2015 až 2017
12. Školní řád platný od 22. 8. 2016
13. Dokumentace k výchovnému poradenství za školní rok 2016/2017 ŠVP PV „Jaro, léto, podzim, zima ve školce je vždycky prima“ aktualizovaný k 1. 9. 2016
14. ŠVP školní družiny platný od 1. 9. 2016
15. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2016
16. Hodnocení MŠ školní rok 2015/2016
17. Diagnostické záznamy MŠ 2016/2017

18. Matrika MŠ v písemné podobě
19. Třídní kniha MŠ 2016/2017
20. Třídní kniha školní družiny 2016/2017
21. Dokumentace ke školnímu stravování
22. Dokumentace k finančním podmínkám školy
23. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně dětí a žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka v. r. Tvrdíková

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka v. r. Zdeňka Dufková

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice v. r. Svatošová

V Českých Budějovicích dne 25. dubna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Leona Vejsová, ředitelka školy v. r. Vejsová

V Českém Heršláku dne 11. května 2017